

MOTTATT

Landsorganisasjonen for romani og tater
Postboks 9353 Grønland,
0135 Oslo.

9 OKT 2008

Høringsuttalelse angående kriterier knyttet til tilskudd til nasjonale minoriteter kap.670, post 70.

Vi ønsker først å få bemerke at vi ikke har mottatt brevet fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet, datert 16. juni, angående denne saken. Vi vil derfor svært gjerne vite til hvilken adresse dette brevet i så fall har blitt sendt.

Selv om den angitte fristen for å komme med merknader til foreslåtte kriterier har gått ut, tillater vi oss likevel å framsette følgende merknader:

Ettersom departementet i sitt brev henviser til evalueringen av tilskuddet til nasjonale minoriteter, går vi ut fra at denne også har ligget til grunn for departementets forslag til justerte retningslinjer for tilskuddsordningen. Vi synes derfor at det hadde vært svært relevant om departementet hadde redegjort for hvilke deler av evalueringsrapporten som har foranlediget de endringer / justeringer som departementet foreslår. Ikke minst ettersom vi også har synspunkter på deler av rapporten som burde ført til andre endringer og justeringer. Disse får vi nå vanskelig framført.

Vi er enige i at de organisasjoner som mottar grunnstøtte skal være medlemsbaserte og demokratisk oppbygd. Imidlertid kan vi ikke se at kriteriene for dette har noe som helst med medlemstallet å gjøre. Enhver vet at det er helt andre ting som kjennetegner en medlemsbasert og demokratisk organisasjon, som for eksempel muligheten til å fritt melde seg inn og ut av en organisasjon, muligheten til å delta på et årsmøte, der det også velges et styre, samt muligheter til å der også kunne påvirke budsjetter og virksomhetsplaner, samt at alle medlemmer har lik mulighet til å påvirke beslutninger i organisasjonen. At minst 100 betalende medlemmer skulle ha noe med demokratiske og medlemsbaserte kriterier å gjøre, finner vi høyst merkelig. Snarere virker dette som et tall departementet har tatt ut av løse lufta. Dette har vi ingen forståelse for. Hvor man har tatt det fra at en slik organisasjon **som hovedregel** (vår utheving) har minst 100 betalende medlemmer, finner vi ennå merkelige. Vi vil gjerne ha en dokumentasjon på denne hovedregelen.

Derimot ville vi hatt forståelse for om departementet stilte tydelige krav overfor en hovedorganisasjon til for eksempel årsmelding, årsmøteprotokoll, regnskap, virksomhetsplan og budsjettering, eventuelt med noen klare kriterier for hva disse (minst) skulle inneholde.

Vi finner dessuten det tilfeldig valgte medlemstallet 100 ennå merkeligere når det settes inn i sammenheng med departementets utsagn om at man kan fravike dette medlemstallet i de tilfeller der det ikke er flere organisasjoner som organiserer en bestemt nasjonal minoritet. Det er vel nettopp i de tilfeller der flere organisasjoner organiserer en og samme nasjonal minoritet, som et høyt medlemstall blir vanskeligere å oppnå. Med andre ord, om alle romani- / taterorganisasjoner i Norge slo seg sammen, ville man lett komme over et medlemstall på hundre. Dette ville imidlertid ikke si noe om hvorvidt denne organisasjonen fungerte tilfredsstillende demokratisk, eller om kvaliteten på og omfanget av virksomheten. Et medlemsdemokrati er også vanskeligere å både vedlikeholde og utvikle, jo større organisasjonen er.

Når det gjelder familiemedlemskap, har LOR kun et skjønnsmessig tak på hvor mange det kan ligge bak et familiemedlemskap. Dette ligger i dag på maksimum fire, der man forutsetter at dette er medlemmer av samme familie, og at de bor under samme tak. Imidlertid sier våre vedtekter at et familiemedlemskap kun berettiger til to stemmer på årsmøtet. Hvilke disse to stemmene er, skal angis på innbetalingsgiroen. Dette

ADMINISTRATIVE RECORDS OF THE

STATE OF

NEW YORK

har med demokratisk likhet å gjøre og må ikke blandes sammen med hvor stor en familie er. Det virker imidlertid som om departementet er av den mening at en familie består av to personer. I så fall, blir det helt feil. De aller fleste som velger å tegne et familiemedlemskap gjør det fordi de er fler enn to i en og samme familie. Om departementet holder fast ved sin påstand om at et familiemedlemskap kun skal telle som to medlemmer, kan LOR løse det enkelt ved å fjerne muligheten for familiemedlemskap og i stedet gradere kontingentsatsen med utgangspunkt i hvor mange i en familie som tegner enkeltvis medlemskap. At departementet i så fall skulle legge seg opp i hvilke demokratiske vedtak om kontingent et årsmøte fatter, ser vi som utelukket.

Kontingentsatsen vil man forøvrig lett finne fram til om det kreves at årsmøtet alltid skal behandle kontingent – og om man leser referatet fra årsmøtet.

Vi er enige i at et medlemstall må kunne dokumenteres gjennom regnskapet. Det gjøres indirekte allerede i dag. Vi ser derimot ingen grunn til at revisor ved behov skal bekrefte en kontrollerbar liste. For det første er det ikke angitt når behovet skal være til stede og hvem som skal avgjøre når det er behov for det. For det andre har revisor tilgang til hele regnskapet med alle bilag. Bak hver innbetalt medlemskontinent, ligger altså et bilag. Det burde være tilstrekkelig dokumentasjon på at organisasjonen har betalende medlemmer. Vi ser da bort fra antallet, som vi tidligere har ment noe om.

Vi synes det er greit at det settes krav om at organisasjonen har eksistert i 12 måneder når søknadsfristen går ut. Ettersom det imidlertid er vanskelig for en organisasjon å eksistere et helt år på luft og glansbilder, skulle vi ønske at det hadde vært mulighet til å søke om en etableringsstøtte for nye organisasjoner. Det gjelder også for nye lokallag, som kan søke gjennom sin hovedorganisasjon. Denne kunne det i så fall knyttes klare kriterier til.

At departementet mener at det ved vurdering av nivået på grunnstøtten vil bli lagt vekt på betalende medlemmer, mener vi er helt forkastelig. Vi er klar over at det er mer kostnadskrevenne å drifte en større organisasjon, enn en mindre. Likevel forkaster vi tanken, ikke minst på grunn av at det ikke et eneste sted i departementets forslag sies noe om at det skal legges vekt på gjennomførte aktiviteter og planlagte aktiviteter – og eventuelt nytteverdien av disse. Muligens er man her ute etter å gjøre det så lett som mulig for seg selv. Hverken i eldre eller nyere organisasjonsforskning finnes det belegg for at et høyt medlemstall i en organisasjon er synonymt med høy aktivitet.

At det legges en viss vekt ved om en organisasjon har lokallag har vi noe større forståelse for, ikke minst fordi det er mer kostnadskrevenne å drifte både en hovedorganisasjon og lokallag, men også fordi lokallag er med på å utvide medlemsdemokratiet, samtidig som mulighetene for et bredere aktivitetsnivå øker.

At et lokallag skal ha samme formålsparagraf som hovedorganisasjonen, ser vi på som en selvfølge.

Derimot er vi helt uenige i at et lokallag må telle minst 15 medlemmer. Igjen føler vi at departementet har hentet et tall uten nærmere begrunnelse. I Brønnøysundregistrene kreves det tre medlemmer for å danne et lag / forening / organisasjon. Om man skal fravike dette, foreslås det at det i stedet settes krav om minst 5 medlemmer.

Kravet om minst 15 medlemmer er også urimelig i forhold til distriktpolitiske hensyn. Det bør være like lett – og like viktig – å få startet opp et lokallag på Senja med 5 medlemmer, som det er å starte opp et lokallag i Stavanger med 15 medlemmer eller fler.

Forslaget om at et lokallag skal ha minst 15 medlemmer er også urimelig i forhold til at dette handler om nasjonale minoriteters organisasjoner. Den overveiende delen av medlemmene i disse organisasjonene er medlemmer ut fra et etnisk og kulturelt fellesgrunnlag. Derfor kan det på mange geografiske områder bo færre enn 15 mennesker med slik bakgrunn, uten at det samtidig er naturlig å la disse tilhøre et annet lokallag som ligger for langt bort til at det har noen hensikt eller effekt å henvise til at de kan være

medlemmer der.

For LORs vedkommende vil det aldri være muligheten for økte tilskudd som inspirerer organisasjonen til å starte lokallag. For oss handler det om at et lokallag bidrar til en mer mangfoldig aktivitet og til et økt medlemsdemokrati, uavhengig av lokallagets størrelse.

Det virker heller ikke som om departementet har tatt inn over seg det faktum at mange av våre medlemmer, i hvertfall i romani / taterorganisasjonene, er mennesker som ofte har mangelfull skolegang og dermed også svekket selvtillit og problemer med å både lese og skrive. Det bør ikke hindre dem i å kunne påta seg tillitsverv. Det bør derfor klargjøres nærmere hva som forventes av et lokallag når det gjelder dokumentasjon ved årsmøteprotokoll og årsrapport. Løsningen kan være at organisasjonen har en ansatt som bistår lokallaga med dette, herunder også regnskapet. Der er vi imidlertid ikke i dag. Ikke minst fordi de økonomiske ressursene ikke tillater dette.

Hva departementet mener med at man skal ta hensyn til den enkelte organisasjons kontinuitet, skjønner vi ikke. Skal slike kriterier ligge til grunn, må de klargjøres mye bedre, slik at det er mulig å forholde seg til dem.

Vi synes det er greit med en søknadsfrist rundt 10. november, om det kan føre til at bevilgede midler blir utbetalt tidlig på året. Vi vil imidlertid påpeke at om behandlingstiden og tiden mellom søknadsfrist og utbetaling av tilskudd fortsatt skal være like lang som nå, hjelper det lite med en tidligere søknadsfrist.

I det store og hele synes vi departementets forslag til "justerte" retningslinjer bærer preg av et hastverksarbeid og dermed ikke helt gjennomtenkte forslag. Vi velger imidlertid å tro at dette skyldes en like stor arbeidsbelastning hos dere, som den vi ofte selv føler og stort sett må utføre vederlagsfritt, og ikke manglende kunnskap om frivillig sektors problematikk og nytteverdien av det arbeid som utføres der.

Vårt forslag er derfor at man det kommende halvåret finner gode forslag til justeringer i tett samarbeid med de organisasjoner som representerer de nasjonale minoritetene, og at de nye ordningene man da kommer fram til trer i kraft først fra 2010.

Vi er nemlig helt overbevist om at det er mulig å komme fram til bedre og mer gjennomtenkte justeringer og endringer, enn det forslag som nå foreligger.

Ovenstående svar er behandlet og enstemmig vedtatt av styret i LOR.

Med vennlig hilsen

Bjørn Jansen,
sekretær.

Ranveig Pedersen,
styreleder.

